

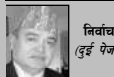
नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

आमाबुवाले गर्ले अशक्त प्रवाललाई पनि दर्शाइएको छ । गृहजन्त कयावस्तुस कमेडी पनि समावेश गरिएको छ ।

आजको विचार...

निर्वाचन... (उर्दु पेजमा)

बालगायक अशोक दर्जाको जीवन र संघर्षलाई सेनेटर चलचित्र 'मन बिनाको घन' तयार गरिएको छ । गायक दर्जालाई सडकबाट उबार गरेर गायनसँगमा साथ दिको सङ्गीतकार तथा गायक टंक बुढाथोकीले निर्देशन गरेको चलचित्रमा वर्तमान समाजमा मन र घनबीचको टकरावलाई चित्रण गर्दै दर्जाको 'जिरोबाट सिरा' बन्ने यात्रालाई देखाइएको छ । चलचित्रको कथा तयार गरिएको बताइएको छ ।

□ वर्ष ३१ अंक ८६ □ २०८२ कार्तिक १७ गते सोमबार 3 November 2025, Monday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

भियतनामामा भीषण बाढी ३५ को मृत्यु

(रासस/एएफपी)

हानोई, कार्तिक १६/यस हप्ताको लगातार भारी वर्षा र बाढीका कारण मध्य भियतनामामा कम्तीमा ३५ जनाको मृत्यु भएको छ भने पाँच जना अझै बेपत्ता रहेका छन् । विपद् व्यवस्थापन अधिकारीहरूका अनुसार २४ घण्टाभित्र १.७ मिटर (५ फिट ६ इन्च) सम्मको रेकर्ड वर्षा भएपछि तटीय प्रान्तहरू तहसनहस भएका छन् । भियतनाम विपद् तथा डाइक व्यवस्थापन प्राधिकरण (भिडिडिएएम) का अनुसार मृतहरू हुन्थु, दा नाङ, लाम डोङ र क्वाङ त्रि प्रान्तका रहेका छन् । युनेस्को विश्व सम्पदा सूचीमा रहेको प्राचीन सहर होइ एन पनि कमर-गहिरो पानीमा डुबानमा परेको छ । स्थानीय नदी ६० वर्षपछि उच्चतम स्तरमा पुगेपछि बाँसिन्दाहरू काठका डुङ्गा प्रयोग गरी सहरमा यात्रा गर्न बाध्य भएका छन् । होइ एनका निवासी चुओङ नुयेनले भने, "सबैजना सडक छन् । हामीले बाढीका लागि तयारी गरेका थियौं तर पानी यति बढ्ने अपेक्षा गरेका थिएनौं । धेरै घरहरू समयमै तयार हुन नसक्दा धेरै सामान नष्ट भए ।" भिडिडिएएमका अनुसार १६ हजार ५०० भन्दा बढी घर डुबानमा परेका छन्, ४० हजारभन्दा बढी कुखुरा र गाईवस्तु बगाएका छन् र करिब पाँच हजार ३०० हेक्टर (१३ हजार एकड) बाली जमिन बाढीले नष्ट गरेको छ । वातावरण मन्त्रालयका अनुसार कुल एक लाखभन्दा बढी घर बाढीले प्रभावित भएका छन् र १५० भन्दा बढी स्थानमा भूस्खलन भएको छ ।

पदयात्रीको रोजाइमा 'देवचुलीडाँडा'

रासस

त्रिवेणी (नवलपरासी), कार्तिक १६/पछिल्लो समय देवचुली नगरपालिका-६ स्थित 'देवचुलीडाँडा' आन्तरिक पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको छ । पदयात्रा गर्न संचि हुनेहरूको आगमन बढ्नुका साथै देवचुलीडाँडा जिल्लाकै प्रमुख पदयात्रीको गन्तव्यसमेत बन्दै गएको छ । नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व) नवलपुरको सबैभन्दा अग्लोडाँडाका रूपमा समुद्र सतहदेखि करिब एक हजार ९ सय ३६ मिटर उचाइमा पर्दछ ।

पर्यटकीय क्षेत्र देवचुलीडाँडाबाट सुरुवात गर्ने मनमोहक दृश्य हेर्न आन्तरिक पर्यटक यहाँ आउने गरेका छन् । नवलपुरसहित चितवन आसपासका क्षेत्रबाट पदयात्रामा संचि राख्नेहरूको अहिले देवचुलीडाँडा रोजाइमा पर्न थालेको देवचुली-६ का वडाध्यक्ष मीनबहादुर सोतीले बताए । उनका अनुसार अहिले दैनिक २०-३० जनासम्म आन्तरिक पर्यटक यहाँ पुग्ने गरेका छन् । डाँडाबाट बिहान सुरुवातको सुन्दर दृश्य, उत्तरतर्फका हिमाल, नवलपुर, तनहुँ, पाल्पा र चितवनका भूभाग अवलोकन गर्न पाउँदा आनन्द महसुस गरेको कावासोतीका वसन्त अधिकारीले बताए । "यहाँबाट उत्तरतर्फ देखिने मनमोहक हिमशृङ्खलाबलै मन आनन्दित बनाउँछ", उनले भने, "यस क्षेत्रमा

पर्यटकीय पूर्वाधार विस्तार गर्न सबै बाह्य पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको छ । देवचुली डाँडाबाट दक्षिणतर्फ नारायणी नदी, पूर्व-पश्चिम राजमार्ग छेउका घना बस्ती, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्रसहित समग्र भूभाग सबै अवलोकन गर्न सकिने अधिकारीले जानकारी दिए । पूर्वाधार विस्तारसँगै पर्यटन प्रवर्द्धन तथा रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने उनले धारणा राखे । छोटो दूरीको पदयात्रामा रमाउनेका लागि देवचुलीडाँडा उपयुक्त गन्तव्य बन्न सक्ने कावासोतीका प्रदीप सापकोटाले बताए । पहाडी पञ्चाको

यात्रा, यात्रामा देखिने मनोरम दृश्यले आगन्तुकलाई आकर्षित गर्ने उनको भनाइ छ । एक सार्फ पोखरी क्षेत्रमा रहेको घरबास (होमस्टे)मा बास बसेर मगर समुदायको स्थानीय परिकार, संस्कृतिको अवलोकन गर्न सकिने उनले बताए । पूर्व-पश्चिम राजमार्गको दलदलेबाट करिब २० किलोमिटर उत्तर लागेपछि पोखरी पुगिन्छ । त्यसपछि पैदलयात्रा सुरु हुन्छ । पोखरी क्षेत्रमा खाने, बस्ने सुविधासहितका होटल सञ्चालनमा छन् । यहाँ घरबासको सुविधासमेत छ । कोही दलदलेबाट

मुण्डे-कीर्तिपुरहुँदै देवचुलीडाँडा चढ्ने गर्दछन् । करिब तीन घण्टाको पैदलयात्रापछि देवचुलीडाँडा पुग्न सकिन्छ । देवचुलीडाँडा जाने अधिकंश पोखरीहुँदै जाने देवचुली-६ का वडाध्यक्ष सोतीले बताए । यो मार्ग हुँदै जाँदा ठाडो उकालो कम पर्ने हुनाले अधिकंशले यही मार्ग प्रयोग गर्ने उनको भनाइ छ । "यो मार्ग भएर जानेहरू अघिल्लो सार्फ बोक्का पोखरी पुग्ने गर्दछन् । यहाँ घरबाससमेत रहेकाले राति घरबासमा बस्ने, पहाडका स्थानीय परिकार खाने, सांस्कृतिक कार्यक्रममा

रमाइलो गर्ने र बिहान पैदलयात्रामा निस्कने गर्दछन् । पदयात्राका क्रममा बीचमा केही होटलहरू पनि छन्, उनले भने । देवचुली डाँडामा प्राकृतिक गुफा, तीन कन्यामाईको मन्दिर, भ्यू टावरलगायत संरचना निर्माण गरिएको वडाध्यक्ष सोतीले जानकारी दिए । परापूर्वकालमा यहाँ पाँच पाण्डव गुप्तवास बसेका किंवदन्तीसमेत रहेको उनले बताए । बास समुदायले प्रत्येक वर्ष वैत पूर्णिमाका दिन देवचुली डाँडामा विशेष पूजा गर्दछन् ।

-**बाँकी कतिपय पृष्ठमा...**

मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा एकको मृत्यु

गुल्मी, कार्तिक १६/गुल्मीमा मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ । जिल्लाको इस्मा गाउँपालिका-१ को भराहा खोला नजिकै मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा रेसुङ्गा नगरपालिका-२ बाख्रेछेडाका सरोज बस्नेतको मृत्यु भएको हो । तयचास-सिमलटारी सडक खण्डमा फरनाबाट तयचास तर्फ आउँदै गरेको मोहन सिंह बस्नेतको

लु ५६ प ८२४२ नं.को २०० सि.सि. मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा बस्नेतको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक गंगाबहादुर सारुले जानकारी दिए । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते बस्नेतलाई जिल्ला अस्पतालले मृत घोषणा गरेको हो । घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

रामपुरमा जेष्ठ नागरिक स्कूल सञ्चालन हुँदै

पाल्पा, कार्तिक १६/जिल्लाको रामपुर नगरपालिकाले जेष्ठ नागरिक स्कूल सञ्चालन गर्ने तयारी अन्तिम चरणमा पुर्‍याएको छ । चालु आर्थिक वर्षदेखि स्कूल सञ्चालन गर्ने गरी तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको हो ।

रामपुर-५ रामघाटमा सञ्चालन गरिने जेष्ठ नागरिक स्कूलको भवन निर्माण तथा व्यवस्थापन सकिएको छ । जेष्ठ नागरिकहरूलाई स्कूलसम्म आवतजावत गर्नका लागि बस खरिद गरि बसको व्यवस्था गरिएको छ भने व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ । रामपुर जेष्ठ नागरिक स्कूल सञ्चालनका लागि बृद्ध प्रकाश रेग्मीको अध्यक्षतामा ११ सदस्यीय सञ्चालन समिति गठन गरिएको छ । जसको उपाध्यक्षमा भिमराज रेग्मी, कोषाध्यक्षमा चन्द्रा न्यौपाने, सह-सचिव सुरज गौतम, सदस्यमा दुर्गा प्रसाद

पोखरेल, सुन्दर प्रसाद देवकोटा, कृष्ण प्रसाद अर्याल, फत्त बहादुर मल्ल, चन्द्र बहादुर राणा, देविका महतराज र सदस्य सचिवमा प्रविण तिमिल्सेना रहेका छन् ।

नवगठित समितिलाई बढाइ दिँदै रामपुर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुर्य दर्शन पण्डितले जेष्ठ नागरिकहरूको भावनालाई सुन्ने जेष्ठ

नागरिकसँगै रूपमा सञ्चालन गर्न आग्रह गरे । यसका लागि स्कूल भित्र गरिने व्यवहारमा ध्यान दिनु पर्ने उनको भनाइ छ । -**बाँकी कतिपय पृष्ठमा...**

पा.वि.हु.व.नं. ०४१/०४२

पा.वि.प्र.का.व.नं. १९/०४१/०४२

जनचेतना

सम्पादकीय

कम्युनिष्ट एकताको चर्चा

पछिल्ला केही दिन यता कम्युनिष्ट पार्टी एकताको कुराले चर्चा पाएको छ । विशेषगरी दुई प्रमुख घटक-माओवादी केन्द्र र नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टी (नेकपा एस) बीचको एकताको सम्भावना अन्तिम चरणमा पुगेको छ । तर राजनीतिक, ऐतिहासिक र वैचारिक कारणले यो प्रक्रिया सहज छैन । जेन-जी आन्दोलनपछि राजनीतिक दलहरू भित्रि मत र नेतृत्व विभाजनको अवस्थामा पुग्नु र दलहरूप्रति जनता असन्तुष्टि हुनुले दुई कम्युनिष्टहरू एक हुन खोजेको देखिन्छ । के उनीहरू अब एक ठाउँमा आउन सक्छन् ? यो विषयले कौतुहलता सिर्जना गरेको छ । हुन त विगतमा कम्युनिष्टहरू एक ठाउँमा आउन खोजेपनि आउन नसकेका घटना छन् । जसले गर्दा यी दुई दलहरू पनि एक ठाउँमा आउनुभन्दा भन्ने विश्वास गरिहाल्न सकिदैन । तर माओवादीको एकताको कुरालाई अन्यथा लिनु पनि हुँदैन । वास्तवमा शान्ति प्रक्रियामा आएयता माओवादीमा विचलन नआएको भए उक्त पार्टी सबैभन्दा सबल पार्टीका रूपमा रहनसक्ने सम्भावना थियो तर त्यसो हुन सकेन ।

अब प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमात्र चार महिनामै आउन लागेको छ । यसबीचमा दलहरूले नीति, कार्यक्रम र रणनीति मिलाएर जनतासामु जानुपर्नेछ । जनताले विश्वास गरेर मतदान गर्नसक्ने अवस्था तयार गर्नु अत्यावश्यक छ । तर, अहिले तत्काल त्यस्तो अवस्था देखिँदैन । यस परिस्थितिमा हुने एकता वा विभाजन स्थायी रहने सम्भावना न्यून छ । अहिले जसरी पार्टीहरू जोडिन लागेका छन्, भविष्यमा त्यसरी नै छुट्टिनसक्ने सम्भावना प्रबल छ । यसर्थ, राजनीतिक उत्साह वा खिन्नता लामो समय टिक्ने छैन । नेपालका कम्युनिष्ट पार्टीहरूको इतिहासले देखाउँछ-एकताको सपना सधैं चुनौतीपूर्ण रहन्छ र वास्तविक स्थायित्वका लागि वैचारिक स्पष्टता, नेतृत्व क्षमता र जनसहभागिता अपरिहार्य छन् ।

f Opinion @ Social Network f

सक्छौं सम्मान गरिदिऊ,
खेलौना नमस्क नारीलाई,
चरित्र हत्या नगरिदिऊ ।

(पवित्रा अधिकारीको फेसबुक स्टेटसबाट) www.facebook.com/pabitra7

यो सम्पत्ति सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू राख्नेछौं । यसका लागि हामी फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजनचेतना दैनिकको यस्ता ताराईजान् आइरहेको छ । जो पत्रिका अग्रे स्तरीय अलि पठनीय बनाउनुको लागि तथाईरहेको अत्युत्तम सुझावहरूको हामीलाई अचलले जसरी छ । पाठकपुत्र तथाईका सुझावहरू दिई हामीलाई सहजोका गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीदेवी तामले, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४औं
बुटवल ०३१-४२०२२	सिमराम्पासल भैरहवा ०३१-४२०२१३
सा.प्र.बाम्पासल बुटवल ०३१-४२०३३६९	मिर्चौटे ४२०३३६
बुटवल रामगढ ०३१-४२०३३	परिवार नियोजन संघ पाप्सा ०३१-४२०३३३
भैरहवा ०३१-४२०३९	आँखा अस्पताल पाप्सा ०३१-४२०३३३, ४२०३३३
अर्घाखाँची ०३१-४२०३९९	रामपुर अस्पताल ०३१-४२०३३३
कुसी ०३१-४२०३९९	लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०३१-४२०३३३
परासी ०३१-४२०३९९	पिम्बन्ध परासी ०३१-४२०३३३
तीर्थहवा ०३१-४२०३९९	भैरहवा आँखा अस्पताल ०३१-४२०३३३
पाप्सा ०३१-४२०३३३, ४२०३९९	लुम्बिनी क्लिनिक अस्पताल ०३१-४२०३३३
हम्पासल रामपुर ०३१-४२०३३३	तम्पासल क्लिनिक अस्पताल ०३१-४२०३३३
अर्घाखाँची ०३१-४२०३३३	सिन्धुपाल्चोक क्लिनिक अस्पताल ०३१-४२०३३३
लुम्बिनीसिटी अस्पताल ०३१-४२०३३३, ४२०३९९	सिन्धुपाल्चोक क्लिनिक अस्पताल ०३१-४२०३३३
लुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०३१-४२०३३३	लुम्बिनी मेडिकल सिसि ०३१-४२०३३३, ४२०३९९

निर्वाचन भन्दा पहिला संविधानमा संशोधन गर

पूर्ण ओली

सरकार छुपछाप रमिते मात्र भएको परिणाम थियो जेन-जीको आन्दोलन । तर यसलाई देशभित्रका अवसरवादी र सरकारको गैर जिम्मेवारीले गर्दा बिदेशीले समेत खेल्न पाए । जसको परिणाम देशको सम्पत्ति तहस नहस भयो । यही अवसरमा नेताले देश र बिदेशी बैंकमासमेत राख्न नसकेर घरमै ठुकुटी बनाएर पैसा राखेको पनि प्रमाणित भयो । २४ गतेको घटनामा मारिएका ३ जना प्रहरी का हत्यार पक्राउ गरि कारवाही अघि बढाईँदा यता बिद्यार्थीका हत्यारालाई पक्राउ गरि कारवाहीको दायरामासम्म नल्याउनु फेरि चैत्र १५ गतेको घटना जस्तै आन्दोलनकार लाई मात्र कारवाही गरि फेरि सरकारका तर्फबाट भएको ज्यादतीलाई लुकाउन खोजिएको होइन भन्ने शंका उब्जेको छ । प्रहरी हतियार लिएर फिल्डमा उत्रेपछि अवस्था अनुसार प्रहरीले लाठी, पानीको फोहोरा तथा गोली हान्ने हो । तर सरकार का प्रमुखले मैले गोली हान्ने आदेश दिएको छैन भन्ने कस्तो हास्यास्पद जवाफ दिएका हुन् । त्यसको जवाफमा गृहसचिव र प्रहरी आइजिपिले बोल्नु पर्ने हो ।

काठे कुरामात्र बाहिर आइरहेका उनीलाई पूर्वप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्रीले कडा शब्दमा प्रतिकार गर्न थालिसके । त्यसकारण यो सरकारले आउँदो निर्वाचन गराउने सम्भावना घट्दै छ । यदि निर्वाचन गरिहालेपनि निर्वाचनपछि आउने उनी दलका नेता कार्यकर्ताले यो देशमा सुधार गरि देशको विकास गर्न सक्ने कुनै सम्भावना देखिँदैन । त्यसकारण निर्वाचन भन्दा पहिला नै सरकारले सबै दलका नेताको गोल्मेच सम्मेलन गरी संविधानमा धेरै जनताको चाहनाअनुसार संशोधन गरियोस् । र, संशोधन भएकै बिषयहरूलाई अग्रिमबाट पास गरियोस् । जसलाई पछि आउने सदनले पारित गर्नेछ । अत्यधिक जनताबाट चाहेको नेपालको सार्वभौम बचाउन र देशलाई एकतामा बाँध्न पनि हिन्दुराष्ट्र र राजसंस्था कायम गर्ने गरि संविधानमा संशोधन गरियोस् । यति भएपछि दुर्गा प्रसाईंलगायतका मानिसहरूको आन्दोलन रकिनेछ । केही कडा शालक बोलेपनि दुर्गा प्रसाईंले

सबै नेपालीलाई एकतामा बाँच्ने राजसंस्था र सनातन वैदिक धर्मलाई फेरि संस्थागत नगरेसम्म बिदेशीले इशाराइकरण गरी देशलाई हिन्दु विन्त पार्न सक्छन् । संवैधानिक अंगहरूमा दलका फोलेबाट नियुक्त नगरी प्रतिप्रधान र समताबाट मात्र नियुक्त गर्ने र सजाय र पुरस्कार सही रूपमा कार्यन्वयन नगरेसम्म देशमा सुशासन हुन सक्दैन । त्यसकारण अहिलेको सुशीला काकीको सरकारले नयाँ मन्त्री नियुक्त गरी जेनजीलाई बाहिर राखेर सरकार चलाइ राख्ने र फेरि पनि पुराना दलको डरले कसैलाई पनि कारवाही गर्न नसक्ने हो भने सत्तामा बसिरहनुको कुनै औचित्य छैन । अहिले जेनजीलाई गुमराहमा पार्दै अत्यन्तै अलोकप्रिय माओवादी पार्टीका नेता जसले १९७०० जनता मार्फत प्रमुख कारक थ्याँक प्रचण्डले रेड जेनजी बनाएर माओवादीमा मिलाउने प्रयास गर्दछन् । यसबाट जेनजीको नाम बदनाम मात्र होइन, उनीहरूको चाहना अनुसार नेपालमा कलहलेपनि शान्त हुनेछैन । किर्नाक प्रचण्डले देशमा शान्त र सुशासन चाहिँदैन । उनी त अस्थिरता र कुशासनबाट फाइदा लिन चाहन्छन् । जसको कारण उनी अन्तर्राष्ट्रिय अदालतमा जान नपर्ने । त्यसकारण जेनजीको प्रमुख चाहना स्वदेशमा अध्ययन र रोजगार हो भने सुशासनबाट देशको विकास र स्थिरता हो । यसका लागि सबै जेनजीमा एकात कायम हुनैपर्छ । यिनीहरू सबैले छुट्टै दल खडा गरी देशमा कसरी सुशासन कायम गरी कर्मचारी र शिक्षकलाई राजनीति भन्दा बाहिर राखी गुणास्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य देशमा दिन सकिन्छ । सरकारले त्यस्तैप्रधान दिन आवश्यक छ । अहिलेका दलका नेताले हाम्रो स्वतन्त्र देशलाई बिदेशीको रणनीति बनाउन संभावनालाई ध्यानमा राखी नै पाल एकीकरण गर्ने राजा पृथ्वीनारायण शाहका सिद्धान्तलाई ध्यान दिएर उनी राजाको सेनासी बोकेको राजसंस्था कायम राखी संवैधानिक अधिकार मात्र दिइयोस् । त्यसपछि जनताका प्रतिनिधिबाट सरकार चलाउन उचित हुनेछ । अहिलेका राष्ट्रपतिले देशको हितमा कुनै काम गरे नन् । रामचन्द्र पौडेलले पुरैराष्ट्रपति बिबा भण्डारीको नाम काटेर देश विरोधी नागरिकता विधेयकमा दस्तखत गरी लाखौं भारतीयलाई नेपाली नागरिकता दिन सव्योग्य पठाए । त्यो राजनीतिक कार्य थियो । त्यसैले यस्ता देशघाती राष्ट्रपति भन्दा हामीलाई देशलाई कहिलेपनि हिन नपुग्दाउने राष्ट्रसंस्थाको छुट्टी चाहिँदैन । त्यसकारण अहिलेको सरकारले सबभन्दा पहिला सबै दलको बैठक गरी संविधानमा देश सुहाउँदो जनताको चाहनाअनुसार संविधानमा संशोधन गरि देशलाई सही ट्रामका राखौं । त्यसपछि निर्वाचन पछि जो जस्तो सरकार आएपनि नेपाली जनतालाई कुनै फाइदा पर्थैन । अनजाना निर्वाचन मात्र गराएर आउने सरकारले पनि यो देशलाई सही तरिकामा चलाउन सक्दैन । त्यसपछि देश भड्कलामा पर्न सक्छ । अहिलेयार ।

- तिली नेपाल डटकम

मेघ : नयाँ लक्ष्यतर्फ अग्रसर भइने छु । नयाँ कुरा पाउन केही वस्तु त्याग गर्नुपर्नेछ । यस्तो अवसरमा अग्रको कार्य सम्पादन हुनेछ । धरायसी काममा धेरै बाँड्नुपर्नेछ । मिश्रण : कक्षिमा नयाँ योजनाहरू प्रारम्भ हुने छ । आध्यात्मिकता मन जालेछ । कर्मचारी : स्वास्थ्यलाई लिएर खानेपनिमा फजल रहनुको । शक्रक सन्धि रहनेछ । सिद्ध : कक्षिमा कक्षिमा टालु भन्दा कसै सम्मान गनमा विरलस राखी । कक्षिमा : अध्ययनको नगाले बौद्धिक क्षेत्र फराकिलो बनेछ ।

तुला : तिहारको फाइदा नगर्नापनि हिसाब विनामा होस पार्नुहुनेछ । शिवराज : स्वास्थ्यमा कमजोरीको अङ्कुरी हुनेछ । जमिनाबाट लाभ आर्जन गर्न सकिनेछ । धनु : अतिरिक्त कार्यमा सफलता मिलेछ । नयाँ कार्यको गज बसाउन सकिनेछ । मकर : सन्धिपक्षको श्रेष्ठमा सफलता मिलेछ । फजल रहनुको । शक्रक सन्धि रहनेछ । कुम्भ : कक्षिमा कक्षिमा टालु भन्दा कसै सम्मान गनमा विरलस राखी । कक्षिमा : अध्ययनको नगाले बौद्धिक क्षेत्र फराकिलो बनेछ ।

दैनिक राशिफल

रेडक्स अर्घाखाँची ०३१-४२०३३३, ४२०३९९
रेडक्स कुसी ०३१-४२०३३३
नेपाल परिवार नियोजन संघ ०३१-४२०३३३
लुम्बिनी मेडिकल सिसि ०३१-४२०३३३
नेपाल भारतीयले समावे मो ९८०३३३३३
जसोका कक्षिमा ९८०३३३३३
लुम्बिनी निवा संघ भैरहवा ९८०३३३३३
कक्षाई कक्षिमा ९८०३३३३३
रेडक्स कक्षिमा ९८०३३३३३
रेडक्स कक्षिमा ९८०३३३३३
लुम्बिनी मेडिकल कलेज ९८०३३३३३
कुम्भ ९८०३३३३३
नयाँ एकात काम तालेको ९८०३३३३३
परिवार नियोजन संघ पाप्सा ९८०३३३३३
रामपुर रेडक्स ९८०३३३३३, ९८०३३३३३

शिक्षा

विश्वविद्यालयमा विद्यार्थी सङ्कट

विराटनगर, कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय (एएफ्सी) मा विद्यार्थीको चरम अभाव देखिएको छ । ५० जनाको कोटामा रोल्ल्याको कृषि कलेजमा कोही पनि विद्यार्थी भर्ना नै भएनन् भने बाँकेको खजुरा कलेजमा सात जनाले मात्रै भर्ना लिएका ती कलेजहरूले जनाएका छन् । 'यो वर्ष क्याम्पस खाली भयो, रोल्ल्याएको सञ्चालकले भने, 'भर्ना हुनका लागि विद्यार्थी नै पुगेनन् । विश्वविद्यालयले लिएको प्रवेश परीक्षामा कम विद्यार्थी पास भए, त्यसैले विद्यार्थी नआएका हुन् ।' यो वर्ष क्याम्पस खाली नै हुने उनले बताए । 'पहिलो सेमेस्टरका लागि विद्यार्थी भएनन् । अब अर्को वर्षलाई नै कुर्नुपर्ने' नाम उल्लेख नगर्दिने सतमा उनले भने, 'अरू सेमेस्टर त चलिरेका छन् ।' २०७६ सालमा स्थापना भएको यसपालि नै यस्तो भएको हो । यसअघि खाली बलुपरेको थिएन । यसको मुख्य कारण विद्यार्थी नै नहुन् र विश्वविद्यालयको प्रवेश परीक्षामा विद्यार्थी पास हुन नसक्नु मूल समस्या भएको उनले बताए । उन, बाँकेको खजुरा कृषि क्याम्पसका क्याम्पस प्रमुख कपिल खनालले पनि आफ्नो क्याम्पसमा जम्मा सात जना विद्यार्थी भर्ना भएका बताए । 'क्याम्पसको भविष्य संकटमा छ', उनले भने, 'सात जना भर्ना भएका छन् । आधाभन्दा कम विद्यार्थी भएपछि अन्त सक्ना भन्ने छ । सायद हाम्रोमा नभएका विद्यार्थीलाई अन्त पठाउन सकिन्छ वा अन्त नपुगेका विद्यार्थी हाम्रोमा पठाउन पनि सकिन्छ, निर्णय केन्द्रले गर्छ ।' खनालले प्रवेश परीक्षा पास भएका विद्यार्थी पनि भर्ना हुन पनि नआएका बताए । विश्वविद्यालयले लिएको परीक्षामा ७६० जनाजति पास भएका थिए, तर देशभरका कलेजहरूमा जम्मा ४२०-४३० जना मात्रै भर्ना हुन आए, उनले भने, 'अहिले विद्यार्थीको जोडबल नै बाहिर जानमा छ । यो विशुद्ध राष्ट्रिय समस्या हो । स्नातक तहका विद्यार्थी अहिले देशभरि अभाव छन्, जुन विषयमा पनि अभाव छ ।' विश्वविद्यालयकी उपकुलपति शारदा थापलिया भने क्याम्पसहरूमा कति विद्यार्थी भर्ना भए वा कति अपुग छ भन्ने विषयमा सकिन तथ्याङ्क आइतपुगेको बताउँछिन् । यद्यपि कतिवटा थिएनो जानकारी अनुसार केन्द्रीय क्याम्पस रामपुरमा १६५ सितमध्ये १८ सित खाली छ भने सिन्धुलीमा ४० मध्ये २९ सित अपुग छ । पाँचबास (दहचौली)मा ५० मध्ये ३१ सित अपुग, कलैयाको टीकापुरमा २० सित अपुग रहेको र महोत्तरीको बर्दियामा २८ सितमा विद्यार्थी अपुग छन् । विश्वविद्यालयले लिने प्रवेश परीक्षा-नीतिका कारण कलेजका सितहरू रिक्तो हुने अवस्था किन आयो भन्ने प्रश्नमा उपकुलपति थापलिया आक्रोशित बनिन् । 'त्यसरी लिन्छन् त सम्भार ?' अपिलको आधारमा ? तपाईंले अलिकति गरिहाइमा बुझेर सम्भार ? लेनुपर्छ

विश्वविद्यालयले लागु गरेको न्युनतम अंक अनिवार्य हुनुपर्ने 'पास-फेल' प्रणालीका कारण सयौं विद्यार्थी उच्च शिक्षाबाट वञ्चित भएकाले कतिपय विद्यार्थीले आफुहरूलाई भर्ना लिनुपर्ने माग गर्दै अपिल जारी गरेका छन् । विश्वविद्यालयले यस वर्ष स्नातक तह (कृषि, भेटरेनरी र वन) का लागि कुल एक हजार २१० सित निर्धारण गरेको थियो । प्रवेश परीक्षाका लागि एक हजार ५०७ जनाले आवेदन दिए । तर, विश्वविद्यालयले परीक्षामा सहभागीमध्ये ७५० जना मात्र उत्तीर्ण र ७२२ जनालाई अनुत्तीर्ण भएको नतिजा सार्वजनिक गरेको थियो, जसले गर्दा अधिकांश कलेजहरू रिक्तो हुने अवस्था सिर्जना भएको हो ।

जस्तो लाग्छ है मलाई । यस्तो भयो भने तपाईंको पत्रिकाको पनि विश्ववर्गीयता के हुन्छ ?', उनले भनिन्, 'अहिले हाम्रो भर्ना प्रक्रिया टुंगिएको छैन, अन्त सक्ना भन्ने छ । सायद हाम्रोमा नभएका विद्यार्थीलाई अन्त पठाउन सकिन्छ वा अन्त नपुगेका विद्यार्थी हाम्रोमा पठाउन पनि सकिन्छ, निर्णय केन्द्रले गर्छ ।' खनालले प्रवेश परीक्षा पास भएका विद्यार्थी पनि भर्ना हुन पनि नआएका बताए । विश्वविद्यालयले लिएको परीक्षामा ७६० जनाजति पास भएका थिए, तर देशभरका कलेजहरूमा जम्मा ४२०-४३० जना मात्रै भर्ना हुन आए, उनले भने, 'अहिले विद्यार्थीको जोडबल नै बाहिर जानमा छ । यो विशुद्ध राष्ट्रिय समस्या हो । स्नातक तहका विद्यार्थी अहिले देशभरि अभाव छन्, जुन विषयमा पनि अभाव छ ।' विश्वविद्यालयकी उपकुलपति शारदा थापलिया भने क्याम्पसहरूमा कति विद्यार्थी भर्ना भए वा कति अपुग छ भन्ने विषयमा सकिन तथ्याङ्क आइतपुगेको बताउँछिन् । यद्यपि कतिवटा थिएनो जानकारी अनुसार केन्द्रीय क्याम्पस रामपुरमा १६५ सितमध्ये १८ सित खाली छ भने सिन्धुलीमा ४० मध्ये २९ सित अपुग छ । पाँचबास (दहचौली)मा ५० मध्ये ३१ सित अपुग, कलैयाको टीकापुरमा २० सित अपुग रहेको र महोत्तरीको बर्दियामा २८ सितमा विद्यार्थी अपुग छन् । विश्वविद्यालयले लिने प्रवेश परीक्षा-नीतिका कारण कलेजका सितहरू रिक्तो हुने अवस्था किन आयो भन्ने प्रश्नमा उपकुलपति थापलिया आक्रोशित बनिन् । 'त्यसरी लिन्छन् त सम्भार ?' अपिलको आधारमा ? तपाईंले अलिकति गरिहाइमा बुझेर सम्भार ? लेनुपर्छ

माग गर्दै अपिल जारी गरेका छन् । विश्वविद्यालयले यस वर्ष स्नातक तह (कृषि, भेटरेनरी र वन) का लागि कुल एक हजार २१० सित निर्धारण गरेको थियो । प्रवेश परीक्षाका लागि एक हजार ५०७ जनाले आवेदन दिए । तर, विश्वविद्यालयले परीक्षामा सहभागीमध्ये ७५० जना मात्र उत्तीर्ण र ७२२ जनालाई अनुत्तीर्ण भएको नतिजा सार्वजनिक गरेको थियो, जसले गर्दा अधिकांश कलेजहरू रिक्तो हुने अवस्था सिर्जना भएको हो । विद्यार्थीहरूले जारी गरेको अपिलमा विश्वमा कहीं पनि प्रवेश परीक्षा लिएर विद्यार्थी फेल नगराई उक्तपुस्तका आधारमा छनोट गरिने तर्क गरेका छन् । 'यहाँ आवश्यक सितभन्दा कम विद्यार्थी उत्तीर्ण गराएर विश्वविद्यालयले हजारौं विद्यार्थीको भविष्यमाथि खेलबाड गरेको छ', अपिलमा उल्लेख छ । पीडित विद्यार्थीहरूले विश्वविद्यालयका पदाधिकारीहरू राजनीतिक भागबन्डाका आधारमा नियुक्त भएकोले विद्यार्थीको भविष्यभन्दा आफ्नो अनुकूलतामा नियमावली बनाएको आरोप लगाएका छन् । 'भीसी एमाले, रजिस्ट्रार कार्यालय, कृषि डिन कांग्रेस, भेटरेनरी डिन माओवादी, वन डिन एमाले... विश्वविद्यालय राजनीतिको कौडासल बनेको छ', अपिलमा उल्लेख छ । विश्वविद्यालयका प्राध्यापक तथा अन्य सरोकारवालाहरूले पनि शिक्षामन्त्री महादीर्घ पुनःलाई ध्यानाकर्षण पत्र पठाउँदै प्रवेश परीक्षा प्रणालीमा अपराधव्यतिर रहेको र निश्चित संकायलाई मात्र फाइदा पुग्ने गरी प्रणाली बनाइएको आरोप लगाएको छन् ।

-रतौपारी डटकम

जेन-अल्फालाई कस्तो शिक्षा दिने ?

समजशास्त्री काल मानहेम भन्छन्—मानव इतिहासको समयरेखाको कुनै विशिष्ट बिन्दुमा त्यसै पछि का मनिहरूले त्यस समाजको भावना, दृष्टिकोण र चेतना निर्धारण गर्छन् । त्योभन्दा अगाडि वा पछाडिका पुस्ताहरू त्यस बिन्दुका सामाजिक चरित्रसँग पूरा मेल खट्दैनन् । त्यसै भविष्यवादी शेरी टर्कल भन्छन्— प्रविधि विशेषले हाम्रो भौतिक विकास मात्र परिवर्तन गर्ने होइन, त्यसले त 'हामी को हो' भन्ने परिभाषा नै फरक पार्छ। पानीको धार जस्तै सामाजिक संरचनाहरू पनि निरन्तर परिवर्तन हुन्छन् । यही चलायमान सामाजिक गतिशीलताले समाजका नियम, व्यवहार, मान्यता र अपेक्षाहरूलाई यसरी परिवर्तन गर्छन् कि, अहिलेका पुस्तालाई त्यो गतिशीलता अनुभूतिका लागि समय नै पुग्दैन । उल्लेख्य के छ भने, यो गतिशीलतालाई विज्ञान प्रविधि र सूचनाले अर्कै तीव्रता दिएको छ । हामी आफैले यसलाई अनुभव गर्न सक्छौं, दुई-तीन दशकअघिको समाज आजको भन्दा बलुपत रूपमा भिन्न छ । साधारणतया १५ देखि २० वर्ष वा औसतमा १७ वर्षको अन्तरालमा पुस्तान्तरको फरक राखिएको छ । अहिलेका कक्षा सात वा आठसम्म अध्ययन गर्ने विद्यार्थी जेन (जेनेरेसन) 'अल्फा' हुन् । सन् २०२४ र यसपछि जेन-बेटा उदयमान अवस्थामा छन् । भविष्यवादी अल्बिन टोफ्लर भन्छन्, 'यस्तो द्रुत पुस्ता परिवर्तनले हामीलाई फटका दिन्छ । किनभने, यति छोटो समयभित्र हुने पुस्तागत सामाजिक परिवर्तनले हामीलाई यसको गतिशीलताको प्रभाव अनुभव गर्न पाउनुभन्दा पहिले परिणाम ल्याउँछ । हेर्दाहिँ हामी चिक्कत चट्छौं । विश्वव्यापी रूपमा भएको जेन-जीको उदक पाएँ आन्दोलनलाई उपर्युक्त समाजशास्त्रीय नियमहरू पछि गर्छौं । म यसलाई विरोध मात्र नभई पुस्तागत परिवर्तनका रूपमा लिन्छु । यसले हाम्रा सामाजिक आगमहरूलाई नयाँ किसिमले परिभाषित गर्दछन् । हाम्रो सन्दर्भमा सामाजिक स्वरूपलाई नयाँ दिशामा लैरुन्छु । जेन-जीले के खोज्छन् भने त हाम्रो आन्दोलनले आभास भयो नै, तर वस्तुतः रूपमा ती कस्ता छन् भन्ने पनि थाहा पाओ । ती सूचना प्रविधि हुन् । उनीहरूको निर्माणगतक वर्षकै (बाल्यकाल) भाग थिए । प्रविधिको उपयोग उनीहरूको जीवनको अंश बन्यो । उदाहरण, पोस्ट टाँसेर सडकमा आउने चलनलाई उनीहरूले 'डिस्क'ले नै विस्थापन गरे । भर्चुअल सन्सारबाट बनेको सम्पूर्ण विचारका मन्थन र सहकषले उनीहरूको वास्तविक संसार निर्देशित भयो । उनीहरूको सिकाइको प्रमुख माध्यम इन्टरनेट हो । छिटो सिकाउनु, विचारमा मौलिकता राख्नु । सामाजिक न्याय, उदारता, मानसिक स्वास्थ्यको सचेतना, समावेशीता, मानवता र स्वतन्त्र अभिव्यक्ति उनीहरूको प्रमुख मान्यताहरू मध्येका आउँछन् । साथै आफूलाई एक तहमा विश्व-नागरिकता रूपमा उनीहरू मान्छन् । उल्लिखित पृष्ठभूमिलाई अब म यो लेखसँग जोड्नेछु र शिक्षामा कस्ता परिवर्तन आवश्यक हुनेछन्, त्यसलाई अन्त्यमा समेट्ने छु । आशा छ पुस्तान्तरलाई हामीले सज्ज रूपमा लिन सक्नेछौं र उनीहरूलाई बुझेर तिनको भविष्य सुनिश्चित गर्नेछौं । समय-चक्रले मानेका अनुकूलता आत्मसात गर्न सक्नेछौं । अहिलेका अधिकांश स्कूल विद्यार्थी जेन-जीभन्दा फरक छन् । किनभने, जेन-अल्फा फरक पुस्ता हुन् । यिनीहरूको निर्माणगतक वर्षका अनुभव जेन-जीको भन्दा फरक छन् । मिलेनियल (जेन-जीभन्दा अगाडिका) वा जेन-जी

यिनीहरूका अभिभावक हुन् । तसर्थ अभिभावकत्व पनि फरक छ । विकसित प्रविधिसँगै जेन-अल्फाको समग्र भोगाइमा भिन्नता छ । **बुकी, जेन-अल्फा कस्ता छन् ?** एघारौँ प्रविधिमार्ग जन्मेको यो पुस्ता इन्टरनेट र सामाजिक सञ्जालसँगसँगै सूचना प्रविधिसँग गहिरो जीवन सम्बन्ध गाँस्यो । उदाहरणका लागि, 'बुमर' पुस्तालाई टिभी विश्व चियाउने स्थान भए जस्तै यो पुस्ताको एघारौँ वैचारिक साथी हो । यिनीहरूले बोलेरै एलेक्सा वा जिपिटीमा अरूसँग भन्दा पहिले गृहकार्यको सहयोग प्रविधिसँग माग्छन् । तथ्य जाँच्छन् । आफ्नो विचारसँग अन्यका विचारलाई प्रविधिको मद्दतले पार्नेछन् । यिनीहरूलाई बुमरको बेला जस्तो कथा बनाएर सजिलै डाँट्न सकिने वा जबरजस्त अनुशासनको घेरामित्र राख्न सकिने छैन । यस बाहेक पनि परम्परागत सञ्चार माध्यमका शैली वा फुट समाचारहरूले पनि यिनीहरूलाई भुक्क्याउन सक्ने देखिन्छ । पहिला छिमेकमा बलबालिका भेटा भएर खेल्ने सामाजिकीकरण गर्थे । तर जेन-अल्फा प्रविधिको महत्त्वमा साथीसंगैति भेट्छन् । अन्तर्क्रिया पनि प्रविधिकै माध्यमले गर्छन् । संसारको कुनै कुनाको निचिको साथीसँग खेल खेल्छन् । सूचना आदानप्रदान गर्छन् । साथी बन्छन् । भौतिक रूपमा नहोला तर साइबर संसारमा ती परिचित बन्छन् । प्रविधिले संसार नै उनीहरूको साथी हुने र समयक्रममा राष्ट्रवाद कमजोर हुने पक्का छ । जेन-अल्फाले पठन संस्कृतिलाई पनि फरक ढंगले लिन्छन् । मार्नी, जेन-एस र मिलेनियलहरू पुस्तक पढ्ने पढ्ने । जेन-जी स्क्रीन गर्थे । जेन-अल्फा ट्यापिड गर्दै, प्रश्न गर्दै पुस्तकहरूको अन्तर खोल्छन् र सबै जान पाउँछन् । थोरै समयमा धेरै पढ्न सक्छन् । आफ्ना परिकल्पना एघारौँसँग चिन्ता कोर्छन् । सगीत सिर्जना गर्छन् । आफ्नै सोचाइलाई एघारौँको मद्दतले आलोचनात्मक ढंगले पनि हेर्छन् । स्मरण रहोस्, एघारौँले विद्यार्थीलाई बोधो बनाउँदैन, बरु ज्ञानको खोजलाई तीव्रता दिन्छ । परिकृष्ट बराउँछ । अनेक उपायहरू सुकाउँछ । यसैले नै यसको सही प्रयोग बताउँछ, जेन-अल्फाले त्यो बुझ्छन् । प्रविधिले उनीहरूलाई नयाँ शिराबाट फर्कन सिक्नशील बनाउनेतर्फ हामी सकारात्मक हुन आवश्यक छ । समस्या आफ्ना कुनै प्रविधिका दुष्प्रयोग नीतिमार्फत पनि नियन्त्रण गर्न सकिन्छ । तर सूचना प्रविधिको ढोका बन्द गरिन हुँदैन । तर थाहा गराउनुपर्ने तथ्य छ— जेन-अल्फा प्रविधिको दबावमा यसैमा मात्र भरपर्ने, वास्तविक संसारबाट कान परिरिक्नु हुने जस्ता पक्षमा कमजोर बन्न सक्छन् । **यो समयले नै चेलाउने छ ।** साधारणतया बालिकाहरूको भावनात्मक विकास बालकहरूको भन्दा छिटो देखिन्छ । प्रविधिको विकास र यसको प्रयोगले जेन-अल्फाका बालबालिकाको भावनात्मक विकासलाई समान बनाएको कही अनुसन्धानहरूले दाबी गरेका छन् । यसले सहपाठीहरूसँगको र्गिगी गतिशीलता र अन्तर्क्रिया फरक पार्छ । अष्टोत्तर पटुनम चेतनावनी दिन्छन्— प्रविधिको प्रयोगले स्थायी सामाजिक संसाधनलाई जेन-अल्फाले डिजिटल सामाजिक संसाधनका रूपमा लिनेछन् र त्यसबाट सामाजिक मान्यताहरूलाई परिवर्तन गर्नेछन् । अर्थात्, सामाजिक रूपमा उनीहरू अहिलेको पुस्ता जस्तो व्यक्तिगत तहमा गहिरो छुलमिल नगर्दै एकल स्वतन्त्र बनेछन् । समाजलाई डिजिटल बनाउने प्रक्रिया सुरु भयो । भविष्यवादी अध्ययन भन्छ— पछिल्ला वर्षका जेन-अल्फाहरूले (अबको १५

देखि २० वर्षमा, जुन बेला अधिकांश जेन-बेटा विद्यालयमा हुनेछन्) परम्परागत सामाजिक र क्षेत्रीय बनावटलाई डिजिटाइज्ड गर्दै यो प्रक्रियालाई विश्वव्यापी बनाउनेछन् । सामाजिक र मान्यताका विशेषतासले उनीहरूमा थप दबाव ल्याउनेछ । विद्यालयमा पठनपाठनका शैली अमूल परिवर्तन हुनेछन् । पारिवारिक संरचना र मान्यतामा फरक ल्याउनेछ र व्यक्तिवाद जीवनशैलीमा हावी हुनेछ । समाजशास्त्रीहरू भन्छन्— तर हामीले भेट्दै गर्दा यसले भयावह स्थिति आउने परिकल्पना गर्नुको साटो, यी परिवर्तनभित्र अनुकूलताको खोज हुनेछ र तिनै सामाजिक सम्बन्ध र मानव सम्बन्धताका आधार बनेछन् । एघारौँ अलग्गैरिदम विकासले सन् २०४५-५० को आसपास प्रविधिको एकीकृत (टेलोनोयोजिकल सिंगुलारिटी) को कोमोडुमा पार गर्ने सम्भावनाको प्रक्षेपण गरिएको छ । यो एघारौँ प्रविधिको यस्तो अवस्था हो जसमा मानव विना स्वयं एघारौँले सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिन सक्छ । जेन-अल्फा र जेन-बेटाका बढ्दो बढ्दो प्रविधिको यही संक्रमणकालीन अवस्थामा पर्न सक्छन् । यो सबै हेर्दै, भविष्यका पुस्ताले हाम्रो मानव जीवनलाई सामाजिक र प्राविधिक पक्षबाट धेरै फरक पार्नेछन् । यसका पक्ष-विपक्षमा बहस र तर्क चलिरहेका छन् । अभिचिन्तकले निम्त्याएको त्रास र सूचना प्रविधि विकासको उत्कर्ष दुवै चाखलाग्दा छन् । अब लेखको अन्तिममा परिवर्तनशील पुस्ताका लागि शिक्षाको कस्तो केन्द्रमा के हुँदा छुट्का हुन सक्छ भन्ने चर्चा गर्छु । भविष्यवादी शिक्षाशास्त्री क्याथी डेविडसन शिक्षा, सामाजिक विकास र वनरूप पुस्तागत तथ्याङ्कहरूलाई आधारभूत गर्छिन् । उनी भन्छिन्— शिक्षालाई सामाजिक परिवर्तनको गतिशील अन्तर्गत गर्नुपर्छ । अवस्था विद्यार्थीहरू नयाँ समाजका लागि योग्य हुन सक्दैनन् । उदाहरणका लागि, औद्योगिकीकरणले एक किसिमको शिक्षा माग्यो भने अबको शिक्षाले सूचना र प्रविधिको भरपर्दो उपयोगिताको माग गर्छ । अबको समयमा एक व्यक्तिको विचार वा बुद्धिको संरचनालाई सूचना प्रविधि र एघारौँसँग जोड्न सक्नुपर्छ अनि मात्र त्यो समय सापेक्ष हुन्छ । तसर्थ, अबका विद्यालयले डिजिटल सञ्चार (अटोमेसन) र डिजिटल जीवन, नैतिक प्रश्न र जटिलता, र ज्ञानको तीव्र वृद्धि पार्छन् । प्रविधिको द्रुत विकासले निम्त्याउने अभिचिन्तकताका लागि विद्यालय र विद्यार्थी सज्ज हुनुपर्ने उनी बताउँछन् । उनको अध्ययनले भन्छ— विद्यार्थीलाई ज्ञानको अवधारणा बुझाइमा मात्र सीमित नगरी आवश्यक ज्ञान आफैले खोज्ने सीप विकास गराउनुमा प्राथमिकता दिन आवश्यक छ । त्यसैले विद्यार्थीहरूले समाजलाई स्थायित्व दिन नैतिक आधारमा निर्णय गर्ने क्षमताको विकास गर्नुपर्ने अष्टोत्तर हाराी बताउँछन् । यसले भविष्यमा हावी हुने व्यक्तिवादका प्रभाव न्यूनीकरण गर्छ । त्यसै प्रतिस्पर्धात्मक सकार्यमा प्रतिस्पर्धा गर्ने, सामाजिक-भावनात्मक विकासलाई प्राथमिकता दिने र मौलिक चिन्तनलाई शिक्षाको केन्द्रमा राख्नुपर्ने उनी बताउँछन् ।

-रतौपारी डटकम

गुल्मीमा छोराद्वारा बुबाको हत्या

गुल्मी, कार्तिक १६/गुल्मीमा छोराले बुबाको हत्या गरेका छन् । जिल्लाको मासिका गाउँपालिका-३ हवाङ्ग्री म्यालका २३ वर्षीय भोटबहादुर विकले बुबा ५२ वर्षीय धनबहादुर विकको हत्या गरेका छन् ।

उनले हसिया र मुग्धा प्रहारबाट बुबाको हत्या गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी प्रहरी नायब उपरीक्षक गंगा बहादुर साहले जानकारी दिए । उनका अनुसार कुटपिटबाट आमा ४८ वर्षीया दिलमाया विक भने घाइते भएकी छन् । उनलाई उपचारका लागि गुल्मी अस्पताल हुँदै पाल्पा पठाइएकोमा हाल लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल बुटवलमा उपचार भइरहेको छ । उनको पनि अवस्था गम्भीर रहेको प्रहरीले जनाएको छ । यो घटना

शनिबार सँध घटेको थियो । घटनामा संलग्न मानसिक सन्तुलन टुक्रे नभएका भनिएका छोरालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएर हिरासतमा राखेको छ ।

मृतकको शव पोष्टमार्टमका लागि गुल्मी अस्पताल ल्याइएको प्रहरीले जनाएको छ । घटनाका विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

कार्तिक १५ गते तिनाउमा सार्वजनिक बिदा

पाल्पा, कार्तिक १६/जिल्लाको तिनाउ गाउँपालिकाले कार्तिक १९ गते बुधबार सार्वजनिक बिदा दिएको छ । असोज १३ गते बसेको गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले सत्यवती मेलाको अवसरमा सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको हो ।

सो दिन गाउँपालिका मातहतका सरकारी कार्यालयहरू, विद्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्था (आकस्मिक बाहेक) तथा अन्य सार्वजनिक निकायहरूमा स्थानीय सार्वजनिक बिदा दिइएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रेम श्रेष्ठले बताए । आइतबार गाउँपालिकाले एक सूचना नै प्रकाशित गरी बिदा दिइएको जानकारी गराएको छ । तिनाउ गाउँपालिका-४ सत्यवतीमा रहेको सत्यवती मन्दिरमा हरेक वर्ष कार्तिक पूर्णिमासम्म भक्तजनले चिच्याएरै वर मान्ने गर्दछन् । यहाँ पुग्ने जो कोहीले सत्यवती बज्यैसँग चिच्याएरै वर मान्ने चलन छ । सत्यवती बज्यैदेखि कानले नसुने भएकाले भक्तजनले चिच्याएर वर मान्ने चलन रहेको हो । 'हे

सत्यवती बज्यै मैले राम्रो श्रीमान्छी/मती पाउँ, छोरा पाएमा फेरि तिम्रै शरणमा आउनेछु, मैले यसै वर्षभित्र सरकारी जागिर पाउँ, पढाइमा सफल हुन पाउँ, मनले चिताएका सबै कुरा पुगोस्, सबै कुराले भरिपूर्ण हुन पाउँ आदि आदि । यहाँ बाँसको लिंगो लिएर आवाज निकाल्ने गरी चिच्याउँदै वर मान्ने र सत्यवती मन्दिर

परिसरको पोखरीमा लिंगो गाडेर पूजा गर्ने चलन छ । सत्यवती तालको वरपर तीनपटक घुमेर सार्वजनिक रूपमै वर मान्नुपर्छ । स्थानीय संस्कृतिअनुसार चिच्याएर वर जसले माग्छ, उसलाई पूरा हुने विश्वासका साथ चिच्याउने गर्छन् । त्यसपछि तालको छेउमा बाँसको लिंगो गाडेर पूजा गरिन्छ ।

पदयात्रीको रोजाइमा...

...सो दिन डाँडामा मेलासमेत लाग्ने गर्दछ । यहाँ पूजा गर्नले आगो कूलमा सुख, समृद्धि प्राप्त हुने जनविश्वास थारु समुदायमा छ । पछिल्लो समयमा यो क्षेत्र प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा चिनिँदै गएको वडाध्यक्ष सोतीले

बताए । अहिले विभिन्न ठाउँबाट यहाँ आउने आन्तरिक पर्यटक बढेका भन्दै दैनिक ३० जनासम्मले डाँडा चढ्ने गरेका उनले जानकारी दिए । देवचुनीडाँडा पदयात्राको गन्तव्य बन्दै जाँदा पोखरी, कुमसोत, कीर्तिपुर क्षेत्रमा

चहलपहल बढेको उनले बताए । यस क्षेत्रमा थप पर्यटकीय पूर्वाधार विकास गर्दै पर्यटन प्रवर्द्धनका माध्यमबाट स्थानीयको आयआर्जन बढाउने योजनामा नगर वडा कार्यालय रहेको उनले उल्लेख गरे ।

रामपुरमा जेष्ठ...

...संस्कृतिको संरक्षणसँगै उमेर पुगेका नागरिकहरूको सम्मान सहितको सक्रिय जीवन निर्वाहका लागि स्कुल सञ्चालन गर्न लागिएको नगर प्रमुख रमण बहादुर थापाले बताए ।

विषेश गरी दिउँसोको समयमा जेष्ठ नागरिकहरूलाई स्कुलसम्म ल्याउँदा र पुस्ता संस्कार र संस्कृति बारे नयाँ पुस्ताले अध्ययन गर्न पाउने व्यवस्था गरिने नगर प्रमुख

थापाको भनाई छ । उनले भने-'स्कूल सम्म आउनका लागि नगरपालिकाले बस खरिद गरिसकेको छ, जेष्ठ नागरिकलाई दिउँसोको समयमा स्कुलमा ल्याइन्छ, जेष्ठ नागरिक स्कुलमा उनीहरूबाट हावा लोप हुन लागेका संस्कार संस्कृति चालचलन बारे अध्ययन गर्न सकिन्छ ।' साथै उनले नगरपालिका भित्रका सबै विद्यालयलाई क्रमशः जेष्ठ नागरिक स्कुलमा अध्ययन

अवलोकनको व्यवस्था गरिने जानकारी दिए । जेष्ठ नागरिक स्कुलले संस्कार संस्कृतिको संरक्षण र पुस्तातरणमा टेवा पुग्ने बताए । जेष्ठ नागरिक स्कुलमा विभिन्न धार्मिक प्रवचन, भजन कृतन, विभिन्न घरैलु सामग्री र यसको प्रयोग, जेष्ठ नागरिकहरूका लागि दिवा खाजा, स्वास्थ्य परिक्षण सहित सन्ध्या आरतीको व्यवस्था गरिने रामपुर नगरपालिकाले जनाएको छ ।

खेलकुद समाचार

नेपाल अमेरिकसँग ४ विकेटले पराजित

काठमाडौं, कार्तिक १६/आईसीसी विश्वकप क्रिकेट लिग-२ अन्तर्गतको त्रिदेशीय शङ्खुलामा नेपाल लगातार तेस्रो खेलमा पराजित भएको छ । खेलमा नेपाल अमेरिकसँग चार विकेटले पराजित भएको हो ।

नेपालले दिएको दुई सय ७२ रनको लक्ष्य पछ्याएको अमेरिकाले ४९ ओभरमा छ विकेट गुमाएर भेटायो । अमेरिकाका साइतेजा मुखकामलाले ७५, मिलिन्द कुमारले ७० र शायन जहाँगीरले ३६ रन बनाए । नेपालका सन्दीप लामिछानेले तीन, नन्दन यादव, करन केसी र गुल्शन फाले समान एक विकेट लिए । त्यसअघि दुबईमा टस हारेर ब्याटिङ गरेको नेपालले २० ओभरमा सबै विकेट गुमाएर दुई सय ७१ रन बनायो । नेपालका दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ७५ रन बनाए । यस्तै करन केसीले ४९, कुशल भुर्तेले ४७, भिम सार्कीले ४३ र कप्तान रोहितकुमार पौडेलले ३६ रन बनाए । अमेरिकाका हरमिन् सिंहले तीन, नोस्टुस कोन्जे र सौरभ नेत्रवलकरले समान दुई, जसदीप सिंह र शुभम रञ्जनेले समान एक विकेट लिए । यो हातसँगै लिग-२ मा नेपाल १९ खेलमा १२ अड्डसहित पुछारबाट दोस्रो स्थानमा यथावत् छ । २३ खेलमा अमेरिका ३४ अड्डसहित तालिकाको शीर्ष स्थानमा यथावत् छ । यो शृङ्खलाको पहिलो खेलमा भएको आइतबार नेपाल अमेरिकसँग एक सय छ रनको फराकिलो अन्तरले पराजित भएको थियो । त्यस्तै बिहीबार घरेलु टोली यूएससँग भएको खेलमा पनि नेपाल पाँच विकेटले पराजित भयो । नेपालले यूएसमा भइरहेको श्रृंखलाको अन्तिम खेल आउँदो बुधबार घरेलु टोलीसँग खेल्नेछ । त्यसपछि टोली स्वदेश फर्कनेछ ।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

नेप्से ३० अंकले बढ्यो

पाल्पा, कार्तिक १६/साताको पहिलो सेयर कारोबार दिन आइतबार नेप्से परिसूचक दोहोरो अंकले बढेर बन्द भएको छ । यसदिन नेप्से परिसूचक ३० दशमलव ७५ अंकले बढेको हो ।

नेप्से बढेसँगै २ हजार ६ सय ३१ दशमलव १४ विन्तुमा अडिएको छ । सेन्सेटिभ इण्डेक्स ४ दशमलव ४९ प्रतिशतले बढेर ४ सय ५७ दशमलव २२ विन्तुमा पुगेको छ । यसदिन ३ सय १९ क्लिपको २ करोड ९७ लाख ३८ हजार १ सय ३९ किता सेयर ९ अर्ब २० करोड ३१ लाख ४६ हजार ४ सय २९ रुपैयाँमा खरिदबिक्री भए । नेप्से परिसूचक दोहोरो अंकले बढ्दा पाँच कम्पनीको सेयर सकारात्मक सर्किट लेभलमा कारोबार भयो । सामुदायिक लघुवित्त

वित्तीय संस्था, गोरखाज फाइनान्स, पञ्चकन्या माइ हाइड्रोपावर, पिपुल्स पावर र थेयथुम पावरको सेयर १० प्रतिशतले बढेको हो । कारोबारमा आएकामध्ये २०४ स्टक्सको मूल्य बढ्दा ४२ वटाको घट्यो । ३ स्टक्सको मूल्य भने स्थिर रह्यो । कारोबार रकमका आधारमा हिमालयन बैंक प्रमोटर शीर्षस्थानमा रह्यो । सो बैंकको १ अर्ब ६६ करोड ५ सय ९० लाख ५९ हजार ७६ रुपैयाँको सेयर कारोबार भयो । युनियन हाइड्रोपावरले ३४ करोडको सेयर कारोबार गर्दा बुटवल पावरले २५ करोड, राप्ती विद्युतले २४ करोड र एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्टले २० करोड मूल्य बराबरको सेयर कारोबार गरे ।

मजको आवाज.....

'नाम पनि युनिक, कम पनि युनिक'

युनिक एफ.एम. ६८.३ मेगाहर्ट्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
युनिक शोसियल कम्युनिकेशन प्रा.लि.
तानसेन, पाल्पा
०७५-५९१८६६, ५९१८६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

यस कम्पनीको साविक नाम **बी पाडे इपक्षीया कन्स्ट्रक्सन** द.नं. २६४६१७/०७८/०७९ को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्ने पने ऋण, धन, कर, दायित्व आदि परिवर्तित नामको कम्पनीले सकाँने व्यहोर्ने गरी **बी कम्पनी रविष्टारको कार्यालयको मिति २०७८/०४/११** गतेको निर्णयानुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **बी ए.ए.ए. कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि** कायम गरिएको व्यहोरा जानकारी लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

यस कम्पनीको साविक नाम **बी पाडे विष्णु निर्माण सेवा एण्ड सन्ध्यावर्ष** द.नं. ३३३६४८/८१/८२ को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्ने पने ऋण, धन, कर, दायित्व आदि परिवर्तित नामको कम्पनीले सकाँने व्यहोर्ने गरी **बी कम्पनी रविष्टारको कार्यालयको मिति २०८२/०९/०५** गतेको निर्णयानुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **बी व्यूसेरी कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि** कायम गरिएको व्यहोरा जानकारी लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

यस कम्पनीको साविक नाम **बी एशिया भेनिया कन्स्ट्रक्सन एण्ड सन्ध्यावर्ष** द.नं. ३३३६४८/८०/०८१ को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्ने पने ऋण, धन, कर, दायित्व आदि परिवर्तित नामको कम्पनीले सकाँने व्यहोर्ने गरी **बी कम्पनी रविष्टारको कार्यालयको मिति २०८१/०४/२०** गतेको निर्णयानुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **बी ए.ए.ए. कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि** कायम गरिएको व्यहोरा जानकारी लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट

शितलपाटी

कम

www.shittalpati.com

डिजिटल पत्रिका

कैलाशमन्दिर भित्रिमा प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित. कार्यालय कैलाशमन्दिर ५ तालसँग पाल्पा फोन ०७५-५९०६९१ E-mail: jnnews@gmail.com पत्रिका द.नं. ५/२०८१/०८६ पत्रिका प्रका.द.नं. १८/०७५/०७९ प्रकाशक: इन्द्रा भट्टराई सम्पादक: रामचन्द्र रायमान्नी प्रकाश संपादक: अमदीप्रसाद भट्टराई